

ÅRSPLAN 2023 - 2024

TORP
HØYMYR
BARNEHAGE

INNHALDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse.....	2
Innledning.....	3
Avdelinger; barnegrupper og personale.....	3
Barnehagens årskalender 2023-2024.....	4
Avdeling Bamsen.....	5 - 10
Avdeling Stubben.....	11 - 17
Avdeling Marka.....	18 - 26
Avdeling Revehiet.....	27 - 34
• Stjernegruppa.....	35 - 36

INNLEDNING

Asker kommune's innføring av nye standarder for å bedre kvaliteten i barnehagenes tilbud påvirker også vårt arbeid.

Arbeidet med å trygge barna i overganger; fra hjem til barnehage, fra avdeling til avdeling i barnehagen, eller fra barnehage til skole er i full gang (Bygge bro-prosjektet).

Det arbeides kontinuerlig med å sikre at alle barna opplever et trygt og godt barnehagemiljø.

«Pedagogisk virksomhetsplan» forteller hvordan vi på Torp Høymyr Barnehage vil jobbe for å nå målene i «Rammeplan for barnehager».

Dette er det grunnleggende, det vi står for – som ikke endrer seg fra år til år.

Årsplanen 2023-24 bygger på «pedagogisk virksomhetsplan», og sier noe om det vi skal gjøre akkurat dette barnehageåret.

Vi tar utgangspunkt i barnegruppene vi har, deres forutsetninger og behov.

Antall barn i barnehagen totalt er høyere enn de siste årene.

Denne høsten utvides antall barn på Marka til totalt 30. Daglig går en gruppe på 12 eller 14 ut i Revehiet. De 4 yngste barna på Marka går ikke ut i Revehiet ennå, de er på Marka hele tiden.

Vi skal i år ha **«gode lekemiljøer skaper felles opplevelser»** som en overskrift gjennom året.

Dette kan bety ulikt på de ulike avdelingene. De presenterer arbeidet med dette selv.

AVDELINGER; BARNEGRUPPER OG PERSONALE

Bamsen:

12 barn; 1 – 2 år. 1 pedagogisk leder og 3 barneveiledere.

Stubben:

14 barn; 2 - 3 år. 2 pedagogisk ledere og 2 barneveiledere.

Marka og Revehiet:

30 barn; 3 - 5 år. Deles i 2 grupper á 12 eller 14 barn. Gruppene rullerer, og er 2 uker ute i Revehiet og 2 uker inne på Marka. 4 barn er på Marka hele tiden.

1 pedagogisk leder og 1 barneveileder på Revehiet, og 2 pedagogisk ledere og 1 barneveileder på Marka.

Lykke til med det nye barnehageåret!

ÅRSKALENDER FOR TORP HØYMYR BARNEHAGE

MÅNED:	DATO:			MÅNED:	DATO:		
AUGUST		Tilvenning nye barn og nye avdelinger		JANUAR		Tilvenningstid på Bamsen	
	17 og 18	Planleggingsdager	Bhg. stengt		19	Fellessamling	Barna
SEPTEMBER		Tilvenningstid på Bamsen		FEBRUAR	6	Markering av Samefolkets dag	Barna
	16,17 og 18	Dugnad	Foreldre		7	Ski- og aktivitetsdag - todelt	
					15	Karneval	Barna
	20	Brannøvelse	Barna	MARS	8	Fellessamling	Barna
	22	Blime	Barna		21	Påskelunsj	Barna
OKTOBER	11	Foreldremøte	Foreldre	APRIL	2	Planleggingsdag	Bhg. stengt
	25	Forut-dag	Foreldre			Foreldresamtaler	Foreldre
					26	Fellessamling	Barna
		Foreldresamtaler	Foreldre	MAI	14	Blomstens dag	Barna
NOVEMBER		Tilvenningstid på Bamsen			10	Planleggingsdag	Bhg. stengt
	3	Planleggingsdag	Bhg. stengt			Besøksdager nye barn +	
						«bygge-bro» mellom avdelingene	
	24	Fellessamling	Barna			Foreldremøte nye foreldre	
						Besøksdag Arnestad for Stjernegruppa	
DESEMBER	1	Tenning av julegrana	Barna	JUNI		Besøksdager nye barn +	
	13	Lucia	Barna			«bygge-bro» mellom avdelingene	
	19	Nissefest	Barna		6	Avslutning for Stjernebarna	Barn og foreldre
		Julespill	Stjernebarna		13	Sommerfest	Barn og foreldre
	21	Julelunsj	Barna			Overnatting for Stjernebarna?	

BAMSEN

På Bamsen blir vi 12 barn. To født i 2021, ni født i 2022 og en født i 2023. Det er 7 gutter og 5 jenter. Tilvenningstiden strekker seg fra august til januar, og har betydning for planlegging av aktiviteter, fokus i arbeidet med barnegruppe/enkeltbarn og hvordan vi organiserer vår hverdag. Vi skal legge til rette for en god barnehagestart, den nye hverdagen og skape trygghet for alle barna. De som har sine første dager på avdeling skal ha sin voksen som trygghetspunkt, samtidig som de skal bli kjent med de andre barna og voksne. Barna som har vært på avdeling en stund har også behov for sine trygghetspunkt, samtidig som de utforsker i et trygt miljø. Vi får nye medlemmer i gruppen gjennom høst-halvåret, og det vil si at vi jobber med å gi barnegruppen fellesskapsfølelse/samhold og tilhørighet over en lang periode, alle skal bli kjent med hverandre og finne sin plass. Barna skal oppleve å få gode og tillitsfulle relasjoner til oss voksne og til hverandre. I tillegg jobber vi med rutiner og grenser, som er viktig for at barna skal oppleve forutsigbarhet og at de har oversikt i hverdagen sin. Samtidig som vi tar hensyn til de nye barnas rutiner ved oppstart.

Personalet på Bamsen består av 1 barnehagelærer og 3 barneveiledere.

- Cathrine: Pedagogisk leder
- Yngvild: Barneveileder
- Vibeke: Barneveileder
- Pirasanya: Barneveileder

HVA ER VI OPPTATT AV

Bamsen er for mange det første møte med barnehagen. Barnehagen skal være et godt sted å være og barna skal oppleve å være en del av gruppen. Barna skal oppleve trygghet, tilhørighet, føle seg inkludert og ønsket. Vi er opptatt av nærhet, omsorg og at de yngste skal få dekket sine behov. Vi mener det er viktig med tilstedeværende voksne som evner å se og tolke barnas intensjoner i kommunikasjon med oss og hverandre, som gir oppmerksomhet, lever seg inn i deres opplevelser og har tiden til å være i øyeblikket. Dere finner oss på gulvet sammen med barna som et trygghetspunkt når de beveger seg ut i lek og samspill (**jfr. trygghetssirkel**). Det er viktig at barna opplever trygghet og trivsel på avdeling slik at de kan flytte energien over på utforskning, lek, læring, mestring og selvstendigjøring. De yngste kan - vi gir dem mulighet til å prøve selv og mestre små oppgaver, som f. eks finne skoene sine/sette de på plass. På Bamsen skal vi være gode rollemodeller som veileder og støtter. Barn er sosiale fra fødsel, de kommuniserer med voksne og hverandre gjennom kroppslig og språklig handling. Vi skal legge til rette for at barna får en positiv selvoppfatning, tillit til seg selv og andre, blir kjent med egne- og andres følelser/grenser og fremme nysgjerrighet og undring. Vi skal fange opp hva barna er opptatt av og på denne måten legge til rette for opplevelser og aktiviteter utfra deres interesser, slik at de kan være med å påvirke sin egen hverdag.

DAGSRYTME VÅR

07.15	Barnehagen åpner
08.00	Frokost Bleieskift Lek- og aktiviteter inne eller ute
11.00	Lunsj
11.30	Sovetid
14.30	Fruktmåltid Bleieskift Lek inne eller ute
16.45	Barnehagen stenger

Faste rutiner gir trygghet for liten og stor. Dagen er lagt opp med en dagsrytme som skisserer våre hverdagsrutiner. Faste/tydelige rutiner og rammer som skal bidra til et forutsigbart og oversiktlig miljø. I tillegg fyller vi hverdagen med aktiviteter, det være seg lek, formingsaktivitet, tur eller/og temaopplegg.

Denne dagsplanen er veiledende. Vi er opptatt av å ha en hverdag preget av god tid, til å ivareta enkeltbarn og barnegruppens behov. Tid til å veilede og støtte barna i deres utforskning og læring som foregår i disse rutinesituasjonene og i samspill med hverandre.

Tirsdager og torsdager er det møtedager i barnehagen, da passer avdelingene hverandres barn.

SAMARBEID MED HJEMMET

Hjemmet er en viktig samarbeidspartner og sammen skal vi gi barna et godt tidlig utviklingsgrunnlag. Det er vesentlig at all nødvendig informasjon som påvirker barnas hverdag utveksles begge veier for å gi barna best mulig omsorg og trygghet, og denne dialogen foregår for det meste ved levering og henting. Vi mener at deltakende foreldre styrker barnehagen, og vi ønsker å synliggjøre og trekke dere inn i det barna opplever i løpet av barnehagedagen. Vi dokumenterer gjennom bilder og skriftlig informasjon, og dere foreldre må holde dere oppdatert og følge med på beskjeder for at samarbeidet skal bli best mulig. Det settes opp to foreldresamtaler i løpet av året. Her har vi en åpen dialog om deres barn, trivsel og utvikling. Og blir enige om evt. områder som følges opp videre, både hjemme og i barnehagen.

RAMMEPLANEN

Rammeplan for barnehagen er vårt arbeidsdokument når vi skal legge planer for hva barna skal få av opplevelser og erfaringer med i løpet av året. Innholdet skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppen. Barna skal få leke, utfolde skaperglede, undring og utforskertrang gjennom allsidige utviklings- og aktivitetsmuligheter i trygge og gode omgivelser. Vi mener tidlig gode opplevelser og førstehåndserfaringer er med å legge grunnlaget for videre utvikling og læring. Hvordan vi jobber i forhold til Rammeplanens fagområder finner dere i barnehagens virksomhetsplan. De ulike fagområde flettes inn hverdagsrutinene våre, i leken og i omsorgsoppgavene. Vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement slik at arbeidet med de ulike fagområdene oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

“GODE LEKEMILJØER SKAPER FELLES OPPLEVELSER”

I rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre. Barnehagen skal organisere rom, tid og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek, og vi skal fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek. Barn er lekende mennesker og deres samværsform er lek, små barns lek er mangfoldig og kommer til uttrykk på ulike måter.

På Bamsen kjennetegnes leken gjennom utforskning og utprøving av bevegelser, lekemateriell og rommet. Barna er kroppslige i møte med omgivelsene, de oppdager og utforsker tingene rundt seg med sansene sine, de prøver ut og eksperimenterer med gjenstander for å finne måter og bruke dem. Bamsen-barna leker som oftest ved siden av hverandre, de kan få en interesse for hverandre og det oppstår øyeblikk med

begynnende lek og samspill. Vi voksne skal sette av god tid og legge til rette for at slike møter oppstår, og utvikles gjennom felles opplevelser. Ved å skape gode lekemiljøer som oppfordrer til fellesskap og felles opplevelser kan vi gjøre barna oppmerksomme på den gleden de kan få av hverandre og det de kan bety for hverandre. Et godt og variert lekemiljø skal være et møtepunkt som inspirerer til utforskning, samhandling og aktivitet rundt noe felles. Som når vi f. eks forvandler "lillerommet" utfra eventyret/tema vi formidler, når vi legger til rette for bil lek med garasjer og oppmerket bilvei i vinduskarmer, når vi samles på gulvet rundt klosser, putteleker og stabletårn eller rundt en bok. Når vi setter på musikk og samles på gulvet for dans.

Vi skal ha en bevisst holdning rundt hvordan vi presenterer og iscenesetter leker og materiell for barna for å inspirere til felles møter og opplevelser, ulik lek, nysgjerrighet og undersøkelse. Rommets utforming skal ivareta Bamsen-barnas kroppslige væremåte og utforskertrang, og vi gjør forandringer utfra barnas behov, interesser og utvikling. Vi er tilstedeværende og aktive voksne der barna oppholder seg, slik at vi fanger opp øyeblikkene som oppstår og bidrar til møter der alle inkluderes, støttes og veiledes. Men vi vil og skjerme samspill/samlek mellom barn mot forstyrrelser som kan ødelegge øyeblikket. Det er de gode og magiske øyeblikkene, de planlagte og de som skjer her-og-nå, med engasjerte voksne og ivrige barn som skaper glede, fellesskap og tilhørighet.

ÅRET PÅ BAMSEN

HØST

- **Fokus:** Tilvenning, bli kjent, finne sin plass i gruppen, skape gode relasjoner mellom voksne og barn. Oppleve å være en del av fellesskapet. Forutsigbarhet og gode rutiner. Bli kjent på avdeling og uteområdet til barnehagen. Trygghet, nærhet og omsorg. Nysgjerrighet og interesse for hverandre, fange de små øyeblikkene.
- **Fast innhold/tradisjoner:** Blime- dagen, brannvernuke m/Bjørnis, FORUT-dagen, fellessamling, fotografering og foreldresamtaler.
- **Samling/Forming:** Navnesanger/sanger og regler knyttet til tema. Formingsaktiviteter knyttet til tema/årstid- sanse, oppleve og utforske, prosessen som er viktig. Vi baker eplemuffins.
- **Eventyr:** Bukkene bruse. Forandrer lillerommet.

VINTER

- **Fokus:** Tilvenning, bli kjent, finne sin plass i gruppen, skape gode relasjoner mellom voksne og barn. Oppleve å være en del av fellesskapet. Forutsigbarhet og gode rutiner. Bli kjent på avdeling og uteområdet til barnehagen. Trygghet, nærhet og omsorg. Rolig og stemningsfull førjulstid. Gode opplevelser i uteleken/Dele i grupper.
- **Fast innhold/tradisjoner:** Juletretenning, Lucia dagen, nissefest, julelunsj, samenes nasjonaldag, ski- og aktivitetsdag, karneval og fellessamling.
- **Samling/Forming:** Jul- og vintersanger/regler. Adventssamlinger- teller ned dagene mot jul. Baker pepperkaker/Juleverksted. Formingsaktiviteter knyttet til tema/årstid- sanse, oppleve og utforske, prosessen som er viktig.
- **Eventyr:** På låven sitter nissen/Musevisa. Skinnvotten. Forandrer lillerommet.
- **Årstid:** Vi ser på forandringer i naturen fra høst til vinter.

- **Fokus:** Selvstendighet i hverdagsrutiner, turer i nærmiljø og skogen. Gode opplevelser i lek/samspill inne og ute. Begynner med besøk for de barna som skal bytte avdeling etter sommeren- trygg og god overgang. Vi øver til fellessamling.
- **Fast innhold/tradisjoner:** Påskelunsj, fellessamling, blomstenes dag og foreldresamtaler.
- **Samling/Forming:** Påskesanger/vårsanger/17. mai sanger- øver på å gå i tog med flagg. Formingsaktiviteter knyttet til tema/årstid- sanse, oppleve og utforske, prosessen som er viktig.
- **Eventyr:** Gullhår og de tre bjørner. Forandre lillerommet.
- **Årstid:** Vi ser på forandringer i naturen fra vinter til vår.

- **Fokus:** Trygg overgang for de barna som skal bytte avdeling- besøk/lek/bli kjent. Selvstendighet i hverdagsrutiner. Turer i nærmiljø og skogen. Gode opplevelser i lek/samspill inne og ute. Vannlek. Vi er mye ute.
- **Fast innhold/tradisjoner:** Sommerfest. Sommerstenging før ferie.
- **Samling/Forming:** Formingsaktiviteter knyttet til tema/årstid.
- **Eventyr:** Gullhår og de tre bjørner. Lille larven aldri mett.
- **Årstid:** Vi ser på forandringer i naturen fra vår til sommer.

STUBBEN

Barnegruppen

Dette året er det 14 barn på Stubben. Det er 7 barn som er født i 2020 og 7 barn som er født i 2021. 9 jenter og 5 gutter.

Personalet

Tanya: Pedagogisk leder 100% Mette: Barneveileder 100%

Sylvi: Pedagogisk leder 100%

Anne: Barneveileder: 100%

Dagsrytme og ukerytme

07.15-08.00	Levering/Håndvask. Innelek
08.00-08.30	Frokost
08.30-09.30	Avslutte frokost/ Lek inne/Samlingsstund
09.30-11.00	Inne- og utelek
11.00-11.30	Lunsj
11.30-14.30	Legging og soving /hvilestund / lek
14.30 –15.00	Frukt fra egen frukt-boks
15.00-16.45	Inne- og utelek/Henting/Avslutte dagen

Ukerytmen og tidspunkter på dagsrytmen er flytende, da vi er opptatt av å legge opp dagene etter aktivitetene som foregår. På den måten tar vi vare på både barnegruppens og det enkelte barns behov.

Bleieskift og dotrening foregår hele dagen, men vi sjekker alle før vi går ut og etter frukt. Det er viktig at de som ønsker at barnet skal slutte med bleie har jobbet med dette hjemme i forkant, slik at barnet er klar og har kontroll. I denne perioden er det viktig med et tett og godt foreldresamarbeid der vi viser forståelse for hverandres hverdag.

En vanlig uke på Stubben kan se slik ut:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Brødmåltid	Varmlunsj	Varmlunsj	Varmlunsj	Rundstykker
Vi har ulike aktiviteter gjennom uken som varierer ut fra tema. Vi har både inne lek, ute lek, samlingsstunder, tur og vi deler i grupper.				
	Møtedag		Møtedag	

Gode lekemiljøer skaper felles opplevelser

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling (Rammeplan s.22). Samtidig skal barnehagens arbeidsmåter ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ for å ivareta barnas medvirkning (Rammeplan s.43).

Aldersgruppen på Stubben er i en brytningsfase fra å være fysiske og i mye kroppslig lek, til å gå inn i mer sosial rollelek der lekeferdighetene blir viktig for hvordan leken utvikles. Barna er også i ulike faser i sin lekutvikling – for noen er bevegelse og fysisk utfoldelse hovedaktiviteten, noen leker mest ved siden av, noen er begynt å imitere andres lek og bevegelser og noen deltar i rollelek sammen med andre. Dette gjør at når vi skal jobbe med avdelingens lekemiljø må vi tenke variert. Vi må bruke tid på å observere barnegruppen og lytte til barnas tanker og meninger – hva leker barna med? Hva er de opptatt av? Hvor befinner hvert enkelt barn seg i lekeverden? Denne refleksjonen må skje jevnlig i personalgruppen, og miljøet vi skaper vil derfor stadig være i forandring for å møte barnas behov. Det å legge til rette for å møte så mange ulike behov og interesser krever også fleksible løsninger.

MÅL: Gjennom målrettet arbeid med lekemiljøet inne på avdelingen, på uteområdet og når vi er på tur, vil vi gi alle barna felles opplevelser som igjen kan skape positive relasjoner mellom barna i gruppen.

Dette vil vi gjøre gjennom å observere barnegruppen og enkeltbarnas lek, reflektere rundt hvordan lekemiljøet kan bygges opp på en variert og fleksibel måte og jobbe bevisst med voksenrollen.

Vennskap og fellesskap

For barn i barnehagealder handler vennskap først og fremst om å ha noen å leke med.

Barn er forskjellige. Følgelig varierer også deres behov etter alder, modning og personlighet. Vi vil gjøre vårt beste på å møte disse behovene. Samtidig må barnegruppen sees under ett, der hvert enkelt barn også er en del av et fellesskap slik at demokratiske prosesser også blir og en stor del av hverdagen og hvor trygghet, tilhørighet og et styrket samhold barna imellom kan vokse frem. For at dette skal kunne skje må vi lære å ta hensyn til hverandre, tilpasse oss, sette egne - og respektere andres grense. Vi må bruke det verbale språket og vi må lære oss å gjenkjenne kroppslige følelser og uttrykk.

Leken

Ifølge Rammeplanen skal leken ikke bare ha en sentral plass i barnehagen, men dens egenverdi skal anerkjennes. Det vil si at hverdagen vår må organiseres på en slik måte at samspill og relasjoner oppstår mellom barna, der målet er å ha det gøy sammen. Den første tiden i nytt barnehageår setter vi av tid til å innarbeide gode rutiner med minst mulig overganger. Gode rutiner og et oversiktlig miljø er viktig for at barn skal oppleve forutsigbarhet og gi trygghet, som igjen gjør at barna får overskudd til å være i gode lekerelasjoner. Færre overganger gir barna mulighet til å være i lek over lengre tid.

Fina Lewenhaupt Vilholm har studert barns lek i Danmark, og skriver i sin doktorgrad om viktigheten av å ha en bevissthet rundt organiseringen av dagen for å skape og utvikle god lekekultur i barnehagen. Hun trekker fram tid, rom og medbestemmelse som sentrale element og spesielt viktigheten av uavbrutt leketid. Vi må gi barna tid og rom til å gå inn i lek og utvikle den, de må få være delaktig i utformingen av lekemiljøet og kunne bruke avdelingen i sin lek slik at den tar form. Det betyr ganske enkelt at hvis barna er i en rollelek der handlingen er å dra på butikken, så kan vi utvikle denne leken ved å legge til rette for at de kan ha vesker som de «fyller varer» i fra ett rom til et annet. Vi kan derimot ødelegge denne leken ved å ha definert at f.eks. bilene bare skal være på ett bestemt rom, mens koppeplanet skal være på et annet rom.

I leken skapes det vennskap, samtidig som det oppstår både sosial og språklig samhandling mellom barna. Det skjer mye utvikling og læring gjennom leken, og det oppstår samspillsmønstre i gruppen som vi voksne skal ha bevissthet rundt. Spesielt ved oppstart av nytt barnehageår der «nye» og «gamle» barn møtes, er det viktig at vi voksne er tett på barnas lek. Gjennom å gi felles opplevelser, dele gruppen for å la barna bli kjent med hverandre og bevisste voksne, vil vi fremme et klima der alle barna opplever glede over å være sammen og å bli inkludert. Vår rolle er å være «den sikre basen» som gir barna støtte til å våge seg ut i lek med hverandre, samtidig som man er «den trygge havnen» som gir trøst og beskyttelse når barna møter motstand. Når barna begynner å bli trygge i relasjonene, kan vi voksne trekke oss litt unna for å gi barna rom til å bygge relasjoner. At vi trekker oss unna, betyr at vi er i nærheten og observerer hva som skjer i samspillet når barna er alene. Vi følger med og kan gå inn som veiledere eller tilføre nye impulser hvis det trengs. Disse samspillsmønstrene skal vi gjennom å være tilstedeværende voksne ha god oversikt over, slik at vi kan vite at alle barna opplever å være i et inkluderende lekemiljø der det skjer positiv utvikling. Her er det viktig med et godt foreldresamarbeid der vi får informasjon om hva barnet forteller hjemme og dere får vite hva vi ser her i barnehagen.

Språk

En god språkutvikling er viktig for barn både på kort og lang sikt. «Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen (Rammeplan for barnehage s. 29).

Barn uttrykker seg med hele kroppen, gjennom lyder, objekter, gester og grimaser. De skal få utforske og utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse gjennom ulike kommunikasjonsformer og bli veiledet til å bruke språket på en god måte. Vi vil anerkjenne dem i å formidle tanker, ønsker, følelser, mening og det som opptar dem. Hvordan og når barna tilegner seg talespråket er varierende og det vil derfor være viktig at personalet bruker språket bevisst i alle dagligdagse situasjoner for å stimulere barna i sin språkutvikling. Det å benevne alt som skjer i det daglige; under måltidene der vi benevner det vi spiser, i lek, i en påkledningssituasjon, eller i møte med barnas følelser- sette ord på de aktuelle følelsene. Det å «bade» barna i språk er med på å utvide deres språkforståelse og ordforråd, og gi dem verktøy til selv å uttrykke sine ønsker, behov, mening og følelser i møte med jevnaldrende og oss voksne på en hensiktsmessig måte.

Selvstendighet

I rammeplanen for barnehager står det blant annet «Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.» Rammeplan for barnehager. Selvstendig utvikling er å mestre å klare ting selv, og en opplevelse av å mestre hverdagen selv bidrar til et godt selvilde. Med et godt selvilde, er dette med på å påvirke barna i hvordan de møter utfordringer og sosiale situasjoner senere i livet. Derfor er dette en viktig del av utviklingen som vi ønsker å vektlegge gjennom året på Stubben.

Barna på Stubben er i en selvstendighetsfase der de holder på å finne seg selv, og utvikle seg til å bli en egen liten person. «Jeg kan selv». Dette skal vi hjelpe de med gjennom å være rollemodeller og en trygg ramme for barnet. Vi skal anerkjenne om noe er vanskelig, hjelpe med å sette ord på det som skjer, og gjenkjenne følelsene som settes i gang. Vi skal være språkveileder og sette ord på følelsen. Når barnet er klar, skal vi hjelpe med å finne det neste steget. Slik skaper vi gode relasjoner, og hjelper barna med å kunne utvikle god selvillit, selvilde og en god selvfølelse.

Selvstendighet i hverdagen begynner i det små. Det handler om å være med, rundt og oppi alt som skjer i en hverdag. Barna på Stubben finner koseklut og smokk i kassen selv når det er hviletid, de rydder matboks og kopp etter måltid, de finner selv frem skoene sine på plassen og begynner å kle på seg. Vi hjelper og støtter barnet til å mestre det selv. Slik legger vi til rette for selvstendig utvikling på Stubben.

Samarbeid med hjemmet

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jfr. Barnehageloven §1. Dette betyr at dere som foreldre og vi i barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling, og det er barnets beste som er målet. Dette krever en god dialog mellom hjem og barnehage der begge parter har forståelse og en interesse for hverandres hverdag. Vi skal synliggjøre og informere om barnets hverdag i barnehagen og dere må informere barnehagen om barnets hverdag i hjemmet, slik at vi sammen kan sørge for best mulig trivsel og utvikling. Hvordan barnets morgen har vært vil ofte ha stor innvirkning på hvordan barnet opplever barnehagedagen. En natt med dårlig søvn vil kanskje gjøre at barnet ikke har overskudd til å gå inn i lek og vil da trenge å hvile litt før leken starter. Slike opplysninger gjør at vi voksne kan forstå barnets væremåte i større grad og på den måten kan støtte og hjelpe barnet på best mulig måte.

En stor del av samarbeidet mellom hjem og barnehage handler også om beskjeder som gis ut, og for at vi skal kunne gi enkeltbarn og barngruppen best mulig hverdag i barnehagen, er vi avhengig av at dere følger opp de beskjedene som gis. Dette kan være beskjeder om å ta med klær, navne de tingene barnet har med og andre ting som påvirker vår hverdag. Dette samarbeidet på individnivå foregår for det meste i bringe- og hentesituasjonen.

Observasjoner og vurderinger knyttet til barnets trivsel, utvikling og læring foregår i større grad gjennom planlagte foreldresamtaler som settes opp to ganger i året. Ved oppstart i barnehagen, settes det opp en samtale våren før barnet begynner, både for å gi dere informasjon om barnehagen og tilvenningstiden, men også for at personalet skal bli kjent med barnet og familien.

Foreldresamarbeidet på gruppenivå skjer både gjennom foreldremøter, brukerundersøkelser, foreldreråd og samarbeidsutvalg. Gjennom aktiv deltakelse, har dere som foreldre muligheten til å medvirke i barnehagens innhold og skape et best mulig barnehagemiljø.

ÅRET PÅ STUBBEN:

I uteleken og når vi er på tur i skogen er vi opptatt av at barna skal få sanse, utforske og erfare, og på den måten oppleve de endringene som skjer i naturen når årstidene skifter. Barnas opplevelser er samtaleemne og momenter når vi planlegger ulike aktiviteter sammen med barna. I samlingsstundene forteller vi eventyr, synger sanger og leser bøker. Innholdet er gjerne knyttet opp mot årstiden vi er i, men kan også være ut fra barnas ønsker. Vi legger til rette for at barna skal få prøve ulike formingsaktiviteter med fokus på sansing, utprøving og kreativitet. Det er barnas prosess og opplevelse som står i sentrum og barna skal få delta ut fra eget ønske.

HØST: Høsten er tilvenningstid og oppstart nytt barnehageår. Gjennom lek og ulike aktiviteter i mindre grupper, jobber vi for å skape gode relasjoner i barnegruppen for at barna skal bli kjent med avdelingen og oppleve å være en del av et fellesskap. Vi innarbeider gode rutiner i hverdagen for å skape forutsigbarhet og trygghet. I uteleken er vi sammen med de andre avdelingene slik at alle barna og voksne blir kjent med hverandre. Dette gir trygghet og fremmer tilhørigheten til hele barnehagen.

Faste tradisjoner: Brannvernuke og brannøvelse, Blime, Forut barneaksjon, gruppefotografering og fellessamling.

VINTER: Vinteren handler om snø, is og vann. Vi ønsker at barna skal få gode opplevelser med å være ute og gis muligheten til å sanse og utforske gjennom variert lek med både snø, is og vann. Vi legger til rette for en rolig og stemningsfull førjulstid der barna får kjennskap til de ulike tradisjonene som hører til advent og jul.

Faste tradisjoner i adventstiden: Julegrantenning, Adventssamlinger, Nissestreker, Lucia, Nissefest, julelunsj og julegaver. Etter jul markerer vi Samefolkets dag, deltar på vinteraktivitetsdag, fellessamling og karneval.

VÅR: Om våren ser vi etter vårtegn, småkryp og insekter. Vi er på lengre turer i nærmiljøet og påsken står for dør med tilhørende påskeaktiviteter. Vi begynner forberedelsene med overgang til ny avdeling og starter samarbeidet om å «bygge bro» til den nye avdelingen.

Faste tradisjoner: Påskeaktiviteter, påskelunsj, fellessamling og blomstens dag.

SOMMER: Nå er det mye utelek og turer i skogen. Dette er tiden da vi også forbereder oss til avslutningen av et barnehageår samtidig med oppstart av nytt år med ny gruppe. Tilvenning til ny avdeling står sentralt, og det foregår besøksdager både for de barna som skal over til Stubben fra Bamsen, men også de som er helt nye i barnehagen.

Faste tradisjoner: Besøksdager og Sommerfest for hele barnehagen.

MARKA

Barnegruppen:

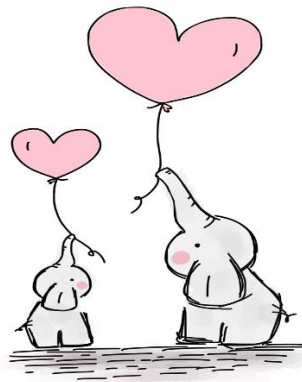
Dette barnehageåret er det 30 barn tilknyttet avdeling Marka. Barna er delt inn i to revegrupper, Sølvrever og Rødrever. De ruller på å være i ute i Revehiet to uker av gangen. Sølvrevene består av 14 barn. Der er alle barna født i 2018. Rødrevene er 12 barn, der 10 barn er født i 2019 og 2 barn er født i 2020. De siste 4 barna som er født i 2020 vil være på Marka til enhver tid.

Personalet:

Marianne Pedagogisk leder 100%

Maria Pedagogisk leder 100 %

Camilla Barneveileder 100%

Informasjon til foreldre

Vi har laget en årsplan med en hovedoversikt over våre månedlige aktiviteter og det pedagogiske arbeidet på avdelingen.

Ukeplaner med pedagogisk innhold for de ulike periodene, de to ukene de er på Marka, finner dere som vanlig på websiden (Kidplan). Ukesoppsummering og bilder legges også ut her.

Ukerytme

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Turdag	Tema/aktiviteter	Tema/aktiviteter Matlgingsaktivitet for Sølvrevne når de er på Marka	Stjernegruppe for skolestartere 9.15/9.30 – 10.15 Lederteam 12.15 -13.15 Møtedag Marka/Revehiet 13.30-14.30 (vi passer hverandres barn annenhver uke)	Tema/aktiviteter

Dagsrytme

07.15 Barnehagen åpner	08.30-11.30 Lek/Samling/Aktivitet/Tema/Utelek	12.15 Hvilestund/Gruppelek	14.30 Frukt
08.00 Frokost	11.30 Lunsj	13.00 Inne/Utelek	16.45 Barnehagen stenger

Innledning

Dette barnehageåret har barnehagen et felles fokus: «**Gode lekemiljøer skaper felles opplevelser**». Alle avdelinger vil jobbe med dette fokuset gjennom hele året, på ulike måter. Vi på Marka ønsker å skape gode lekemiljøer der barna skal få samarbeide, vise hensyn, inkludere, ta plass, få nye innsikter, være nysgjerrige, medvirke, kunne sette ord på følelser og hendelser, leke på tvers av interesser og skape konstruktive lekerelasjoner og få felles opplevelser. Lekemiljøene vil nødvendigvis ikke være fine utsmykkede kriker og kroker, men lekemiljøer/aktiviteter/lekegrupper som er tilrettelagt for ulike opplevelser sammen med andre. Voksenrollen vil her være en viktig brikke der vi er en del av leken. Enten vi har en aktiv, veiledende eller observerende funksjon. Barnehagens felles fokus vil innlemmes i vårt daglige arbeid, med forskjellige undertemaer måned for måned. Temaene tar utgangspunkt i fagområdene fra «rammeplan for barnehager» (Udir, s. 47-57, 2017), sammen med våre tradisjoner og høytider, brannvernuke og Forut-arbeid (se nærmere info i månedsoversikten). Vi vil jobbe både gruppevis, en til en og samlet med de ulike temaene og samtidig ta med disse temaet inn i daglige situasjoner og samtaler.

Marka består som sagt av to revegrupper som rullerer på å være ute 14 dager av gangen. Begge gruppene har hver sin periode (14 dager) inne på Marka, med samme tema, men vil ha ulike fremgangsmåter og aktiviteter. De yngste barna vil ha samme tema en hel måned- fint med repetisjon i forhold til den generelle utviklingen.

I tillegg vil vi jobbe med mangfold, gjensidig respekt og likeverd. Barna får kjennskap til ulike måter å tenke, handle og leve på. Vi vil undre oss over forskjeller og likheter, hva barnets egenverdi er og dets verdi i fellesskapet. Vi vil også snakke om hvordan barna bor (med hvem, hvor, rekkehus, enebolig osv.), øve på å gjenfortelle opplevelser og vi vil snakke om identitet (Udir, s. 9, 2017). Barna vil gjennom dagligdagse situasjoner, i samlinger og smågrupper lære å sette grenser for seg selv og kroppen sin, vise gjensidig respekt ovenfor hverandre, bli trygge på seg selv og sette ord på følelser og hendelser, både i lek og i dagliglivet. Vi vil også bruke et pedagogisk opplegg i forhold til vold og overgrep mot barn, som er utarbeidet av Stine Sofie stiftelsen.

På Marka er det mye selvstendighetstrening. Vi ønsker at barna skal klare mest mulig på egenhånd da barna får kjenne på den gode mestringsfølelsen og få troen på seg selv. Barna kan få til det meste bare de får anledning til å prøve.

Vi vil legge forholdene til rette for at alle barn skal få mulighet til å mestre ut ifra sine egne forutsetninger, ute og inne. Barna kler på seg i små puljer, de må rydde etter seg og sette ting de har holdt på med, på plass. De vil få anledning til både å smøre og skjære sin egen mat, dobesøk og do-trening følges opp og barna oppmuntres til å klare mest mulig selv. Alle skal få mulighet til å mestre det å sette i gang lek, holde på den en stund og avslutte leken, før de starter en ny lek. Dette vil de ha nytte av nå, på skolen og senere i livet.

Sølvrevne/stjernebarna (de eldste barna på Marka) vil ha kjøkkentjeneste onsdagene de er på Marka og får muligheten til å være med å forberede lunsjmåltider. De vil få varierte arbeidsoppgaver, øve på å bruke ulike redskaper og får kjennskap til hvordan mat forberedes og lages. Gjennom denne deltagelsen vil barna bli kjent med hvor maten kommer fra, hvordan den er fremstilt, de vil få kjennskap til matvarenes ulike lukter, konsistenser og smaker. Det vil skape kunnskap, undring, nysgjerrighet og kan øke matglede, samtidig som de får en variasjon av felles opplevelser.

Ukeplanene legges ut på Kidplan, der vi presenterer månedens tema og hvordan vi skal jobbe. Årets ukeplan vil være bevegelig. Det vil si at det ikke vil stå hva vi skal gjøre fra dag til dag, som tidligere, men det vil bli utdypet i forhold til temaet vi skal jobbe med de neste ukene/perioden inne på Marka. Dette vil gi mer rom for barnas medvirkning i egen hverdag og skaper rom for mer spontanitet.

Fullstendig oversikt over fellesarrangementer for dette barnehageåret, ligger i årskalenderen (side 4).

Bli en venn

August: Velkommen tilbake til kjente barn. Oppstart etter ferien med tilvenning på ny avdeling for mange barn og til helt ny barnehage for noen. Vi bruker tiden til å bli trygge med omgivelsene, nye barn og voksne, reve-grupper og nye rutiner. Noen har sin første reveperiode og noen starter med skoleforberedende oppgaver i stjernegruppa. Vi vektlegger vennskap og det å bli kjent, for eksempel ved å ta hverandre med i lek og på den måten bidra til å skape gode relasjoner barna imellom. Samtidig vil vi synge kjente og kjære sanger, jobbe med rim og regler som både er en del av barnekulturen laget av voksne for barn og den som barna lager selv gjennom lek, spontane rim, -sang («jeg perler og jeg perler»(...) med melodien til «Fru Bastians vise» fra Kardemommeby).
Fagområdet. **Språk tekst og Kommunikasjon**

September: Etter tilvenningsperioden i august fortsetter vi å jobbe med fagområdet **Språk tekst og Kommunikasjon** Vi kommuniserer med hverandre, vi vektlegger kommunikasjon (verbal og kroppslig) i både ute- og inne-lek. Vi vil dele barna inn i mindre grupper for på den måten å være nær i lek og i kommunikasjon med og mellom barna. Barna må også lære seg å sette grenser for seg selv og respektere hverandre og andres grenser. I uke 38 er det nasjonal brannvern uke. I den forbindelse vil vi gjennom september benytte Bjørnis og materiell fra Brannvesenet til arbeid med tema. Vi vil snakke om hvordan man skal forholde seg om det skulle oppstå brann, undre oss sammen om det som måtte dukke opp og vi har brannøvelse der vi er raske og vi går rolig til Marka sitt møtepunkt ved evakuering.

Bli en del av verden

Oktober: Denne måneden vil vi blant annet jobbe ekstra med fagområdet **Kunst, kultur, kreativitet**, samt **Nærmiljø og Samfunn**- hvor kulturelt mangfold og respekt for andre vil være et gjennomgangstema. Vi bruker materiell fra FORUT som har prosjekter for barn og unge i Nepal, India, Sri Lanka, Sierra Leone, Malawi og Zambia. I år vil vi følge Hamphless fra Malawi og få et innblikk i hennes hverdag, om hvordan barn kan leve i andre land, i andre kulturer og vi snakker om mat, hører musikk og leser fortellinger. Vi har formingsaktiviteter der vi lager produkter som vi «selger» på FORUT dagen (inntektene sendes Forut og går til deres arbeid. Det vil være opp til hver enkelt hva man vil bidra med). Vi skal også snakke om mangfoldet i samfunnet, om omsorg og respekt ovenfor andre mennesker, nære og fjerne, og løfte frem barnas rettigheter som står nedfelt i barnekonvensjonen.

November: Det er nå tid for fagområdet **Antall rom form**. Gjennom eventyr, fortellinger, bilder, konkrete, sanger, rim, regler og spill blir barna kjent med antall, mengde, volum og tallbilder. Vi benytter oss av peketelling og leker oss med ulike former på varierende vis. Den faste TRAS-registreringen (TRAS- tidlig registrering av språkutvikling), som skal foregå av alle barn en gang i halvåret vil også finne sted denne måneden. De siste to ukene i november øver vi på sanger til juletretenningen (fredag den 1. desember). Vi starter så smått med juleforberedelser for å skape en hyggelig og rolig førjulstid i barnehagen, i desember.

Bli en del av kulturen

Desember: Vi fortsetter med juleforberedelser. Vi har adventssamlinger hver dag der vi tenner lys, leser adventsvers og henger opp nummererte hjerter i rutet vindu, for å telle frem til eller ned til jul. Vi leser julefortellinger og synger julesanger. Stjernebarna øver og forbereder til Julespill (med utgangspunkt i juleevangeliet) som de fremfører for alle de andre avdelingene rett før jul. Det går under fagområdene **Etikk, religion og filosofi**

Vi har juleverksted der vi baker pepperkaker, lussekatter og lager julegaver. Før Lucia trenes det på sanger og på å gå i Lucia-tog (13 desember – bare sølvrever går i tog). **Kunst, kultur og kreativitet.**

Januar: Vi starter opp det nye året med fokus på **Kropp, bevegelse, mat og helse**. Dagene fylles med fysiske vinteraktiviteter i uteleken, vi benytter enhver anledning til aking, lage snømenn, engler i snøen og skigåing. Barna skal også øve på å sette grenser for seg selv, sin egen kropp, og øve på å respektere andres grenser. Vi gjør oss kjent med den samiske kulturen, kunst og aktiviteter gjennom bøker, filmer og bilder, og smaker på mat og vi hører joik. Dermed berører vi også fagområdet **Natur, nærmiljø og samfunn.**

Februar: Denne måneden begynner vi med markering av Samefolkets dag, den 6 februar. Vi vil også arrangere en vinteraktivitetsdag med skiaktiviteter/leker på jordet bak barnehagen. I tillegg vil vi ha et karneval og forbereder dette blant annet med å pynte avdelingen i frodige farger, danse, kle oss ut og hører på sambamusikk. Vi snakker også om hvorfor vi feirer fastelavn. Denne måneden er preget av fagområdet **Kunst, kultur og kreativitet**, samt **Nærmiljø og samfunn.**

Bli en del av naturen

Mars: Vi vil lage rom for små eller store prosjekter – utfra barnas interesser – både i mars og april. Vi vil undre oss over hva som skjer i nærmiljøet vårt, på denne årstiden. Vi vil se, oppleve og lære mer om lokale tradisjoner, kulturelt mangfold, ulike familieformer og levesett. Dette inngår i fagområdet **Nærmiljø og samfunn**. Det er nå duket for en ny runde med TRAS-registrering for å se barnas utvikling siden november (TRAS- tidlig registrering av språkutvikling). Vi lærer om påskehøytiden, har formingsaktiviteter med påsketema, synger sanger og leser eventyr og fortellinger om påsken-**Etikk, religion og filosofi**.

April: Vi fortsetter vider med prosjektet fra mars. Tar et dypere dykk i temaet gjennom bruk av bøker, digitale verktøy og om mulig fysiske undersøkelser-fagområdet **Nærmiljø og samfunn** og tar samtidig med oss dette med både det å følge- samt å respektere andres regler og kroppslige grenser slik at vi igjen vil fokusere mer på **kropp, og helse**. I barnehagen markerer vi og lærer om forskjellige høytider og levesett. Vi vil også legge til rette for formingsaktiviteter rundt Eid, som markerer avslutningen på en måneds faste, innen religionen, Islam (Rammeplan for barnehagen, 2017:56). Våren i skogen er også i fokus og vi er mere ute om dagene. Vi fortsetter med å benytte oss av nærmiljøet, aktivt.

Mai: De første to ukene fokuserer vi på **Nærmiljø og Samfunn** i forbindelse med Norges nasjonaldag. Vi snakker om nasjonaldagsfeiring, synger 17 maisanger, snakker om fellesskap og mangfold i samfunnet, at alle kan være den en ønsker og elske den man vil- **Etikk, religion og filosofi**. Det blir Blomstens dag i barnehagen, da tar alle barn med en sommerblomst hjemmefra og planter den i bedd og pottes for å pynte opp på uteområdet. Vi er med på «vår-Rusken» og rydde søppel i nærområdet og gjøre barna oppmerksomme på konsekvensene av forsøpling- **Natur, miljø og teknikk**. Vi forbereder Sølvrevne på overgang til SFO og skolestart gjennom samtaler, regelleker, ta imot og utføre beskjeder og intensiverer selvstendighetstrening. Det blir besøk av overflyttingsbarn fra Stubben for de barna som skal begynne på Marka til høsten. Dette for at Stubbenbarna skal bli kjent med nye omgivelser, barn og voksne, og for en lettere overgang til ny avdeling.

Være en venn

Juni: Vi øver sanger og lager pynt til sommerfesten i barnehagen. Vi er mye ute i barnehagen, skogen og bruker fotballbanen til regelleker og ballspill- **Antall rom form.** Vi «bygger bro» mellom avdelingene med tilvenning av barna som skal begynne på Marka til høsten. Helt nye barn kommer på besøksdager for å venns til avdelingen og bli kjent med både barn og voksne- **Kommunikasjon, språk og tekst.**

Juli: Sommer aktiviteter ute og inne. Fagområdet vi vil holde oss mye til denne måneden blir derfor delt opp til **Natur og nærmiljø.** Vi rydder og vasker avdelingen og forbereder oss til nytt barnehageår! Vi er mye sammen på tvers av avdelingene. Barnehagen er stengt de tre siste ukene i juli.

August: «Ringene er sluttet». Noen barn begynner på SFO, og kommer derfor ikke tilbake til barnehagen. Rødrevgruppa blir Sølvrever og vi får inn flere «Marka barn. Derfor vil vi ønske et varmt velkommen til både kjente og nye barn med foreldre til avdeling Marka! Det er viktig at vi legger oss på minnet at oppstarten blir en tilvenningsperiode både for de barna som gikk på Marka før sommerferien, så vel som de som skal ha sin første dag på Marka nå i august. Vi er igjen en ny gruppe barn og voksne som skal bli kjent med hverandre. Barn blir ofte kjent med hverandre gjennom den fysiske, kroppslige og late som leken og berører dermed fagområdet **Kropp, bevegelse og helse.** Vi bruker denne tiden til å bli trygge med omgivelsene, nye barn og voksne, reve-grupper og nye rutiner. Vi setter igjen søkelyset på lek, og det å skape gode relasjoner mellom barna, - mellom voksen – barn og omvendt. **Kommunikasjon, språk og teks.**

REVEHIET

Revehiet er barnehagens utegruppe.

Vi har tilholdssted i et lite skogsområde på toppen av boligfeltet. Der har vi lavvo med vedovn, gapahuker med ved og utstyr, bål plass og utedo. Fellesrommet er vår base den tiden vi er i barnehagen. Der spiser vi frokost, leker, har aktiviteter og hvilestund. I tillegg har vi etablert en lekekrok på barnehagens møterom, som ligger ved vår garderobe. Vi har egen garderobe med toalett.

Revehiet samarbeider tett med Marka da vi har felles barna i to rullerende grupper.

Årets barnegrupper

Revehiet består av to rullerende grupper; Sølvrever og Rødrever. Barna bytter på å være 2 uker i Revehiet og 2 uker på Marka. Det er i alt 26 barn i alderen 3 – 5 år, fordelt i to grupper.

Sølvrevene består av 14 barn.

De er alle født i 2018, er skolestartere neste høst og barnehagens «Stjernegruppe» (førskolegruppe), 6 jenter og 8 gutter.

Barna i gruppa var delt i to grupper forrige barnehageår, de har lekt på tvers av gruppene, mange kjenner hverandre godt fra før så her skal nye og gamle relasjoner forenes i et nytt fellesskap.

Rødrevene består av 12 barn.

Denne gruppen har 10 barn født i 2019, 6 jenter og 4 gutter, og 2 barn født i 2020, 1 jente og 1 gutt.

Gruppa er satt sammen av 4 barn som var rever/markabarn forrige barnehageår og 8 nye barn, overflyttet fra Stubben.

Barna fra Stubben besøkte revene på fellesrommet forrige barnehageår, de har lekt, gjort seg kjent med rom og garderobe, og vært på besøk i Revehiet. Gjennom besøk og lek forrige år, begynte de å bygge relasjoner med barn og voksne. Disse relasjonene bygger vi nå videre på og barna er ganske raske til å vite hvem som tilhører sin gruppe og hvem vi savner når noen ikke er til stede.

Når barna (og foreldrene) bytter avdeling fra Stubben til Marka og barna i tillegg blir rever, er det mye nytt på en gang. Vår erfaring er at barna er flinke til å tilpasse seg og at de ganske raskt kommer inn i de nye rutinene. I begynnelsen legger vi derfor mest vekt på å bli kjent med ny avd. og reveområdet, nye regler og å skape gode rutiner. Det viktigste er å dekke barnas behov for omsorg, mat og drikke, bleieskift/dobesøk og søvn/hvile. Vi må tilpasse dagene i forhold til hva de orker og mestrer dvs. skape best mulige dager.

De skal få utfordringer som er store nok til at de mestrer noe nytt, men små nok til at de ikke gir opp.

Personalet

I Revehiet jobber det to faste voksne;

- Aimy (barneveileder i 100 % stilling)
- Sissel (pedagogisk leder i 100 % stilling)

Begge har jobbet i barnehagen i mange år og har etter hvert lang erfaring sammen i Revehiet.

Det er et tett samarbeid mellom Marka og Revehiet. Til daglig vil Marka ha yttervaktene (tidlig – og seinvakt) mens vaktene i Revehiet går fra 07.30. til 16.15. (disse vaktene vil bli justert ved behov) Ved mangel på personal vil voksne i Revehiet gå yttervakter og vikarer settes inn i andre vakter.

Maria, Marianne og Sissel deler på foreldresamtaler og oppfølging av barna.

To dager i uka er Sue, spesialpedagog, i barnehagen. Hun er knyttet til enkeltbarn, men jobber ofte i små grupper eller på avdelingen. Hun er veldig populær blant barna og de deltar gjerne når hun inviterer til gruppe.

Barnehagen får stadig henvendelser om å ta imot elever som skal ha arbeidspraksis o.l. Det er Revehiet positive til fordi vi ser at det er berikende for avdelingen og viktig med tanke på fremtidig rekruttering til yrket.

Ukerytme

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag (vi er i barnehagen)	Fredag
-Brødmat	-Varm lunsj	-Varm lunsj.	Stjernegruppe Ledermøte Avd.møte annen hver uke, samarb. m/Marka. -Varm lunsj i bhg.	-Brødmat

Dagsrytme

07.15.	Barnehagen åpner (Revehiet og Marka har felles tidligvakt fra 07.15. – 07.30.).
08.00.	Frokost på fellesrommet for revene. (Det er viktig at de som skal spise er her til tiden. Når barna kommer midt i frokosten, skaper det uro rundt måltidet. Er barnet litt forsinket, så kom rolig inn.)
09.15/09.30.	Starter påkledning. Vi går til Revehiet. Lek og aktiviteter.
11.30.	Lunsj.
Ca.14.00.	Retur til barnehagen (tidligere for Rødrevne i høst - og vinterhalvåret). Hvilestund Frukt Lek på fellesrommet eller ute.
16.45.	Alle barna er hentet, leker og rom er ryddet, barnehagen stenges og de voksne går hjem. (Revehiet og Marka har felles seinvakt fra 16.15. – 16.45.)

Revehiet som lekeplass

Revehiet har et uteområde som ligger en halv kilometer fra barnehagen. For å komme dit går vi opp på fortauet, tar «snarveien» over jordene om høsten eller går på ski når det er vinter og løyper på jordet.

De første periodene i Revehiet om høsten, snakker vi mye om «det usynlige gjerdet» (hvor grensen går rundt området vårt). I Revehiet rører vi ikke soppen vi finner, det er kun ekorn, mus og mark som spiser nøttene i skogen og ingen rører giftige planter og bær (bl.a. liljekonvall,

kantkonvall). Dette er viktige regler barna må kjenne til når vi er sammen i Revehiet. Vi tar en oppfriskning av reglene hver høst selv om det er gammelt nytt for de som har vært rever tidligere.

I Revehiet har barna et stort område å boltre seg på innenfor «det usynlige gjerdet». Det er nok plass til alle, det er rom for de store, grovmotoriske bevegelsene og de høye lydene. Barna erfarer omgivelsene og hver enkelt lærer om egen mestring i risikofylt lek. De får erfaringer på en annen måte enn i lekeapparatene i barnehagen. De kan løpe over fjellknauser, klatre i trær, balansere over stokker, hoppe fra steiner og bevege seg i ulendt terreng hvor underlaget endrer seg etter årstiden. Barna erfarer for eksempel at fjellet er glattere en regnværsdag enn når det er tørt og sola skinner.

De skal få utfordringer som er store nok til at de mestrer noe nytt, men små nok til at de ikke gir opp.

I skogen bruker barna sansene på en annen måte. Det er fredelig, færre lyder og inntrykk gjør det lettere for barna å «lande» i en lek uten forstyrrelser. Skogen og naturmateriale gir næring til fantasien. Alt kan bli til «på lat». Det foregår til enhver tid lek rundt vanndammer, i hytter, under busker eller oppe i trær.

Vi har færre leker i Revehiet enn i barnehagen, men bøtter, spader og vannrenner brukes ofte i lek rundt vanndammene. Verktøy, «vedklyver», tau og kniv brukes sammen med de voksne, utfra barnas alder og modning. Insektglass, sommerfuglhover og faktabøker brukes i sommerhalvåret mens rumpeakebrett og skyfler tas frem når det er snø.

Nysgjerrighet og undring fletter lek og læring sammen på en naturlig måte. Mye læring foregår «her og nå» i det barna sanser, opplever noe, er i en situasjon i fellesskap med andre barn eller voksne.

Ute i Revehiet bruker vi faktabøker for ny kunnskap, google på mobilen for å lære mer, tilbake i barnehagen bruker vi IPAD og pc.

Vi bruker foto for dokumentasjon, samtaler og gjenfortelling rundt bilder og tema.

GODE LEKEMILJØER SKAPER FELLES OPPLEVELSER

Det fysiske miljøet inne og ute.

*«Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.»
(Rammeplan for barnehagen s.19)*

Rommet, det fysiske miljøet, kan brukes som et pedagogisk virkemiddel.

Innen Reggio Emilia - pedagogikken snakkes det om rommet som «den tredje pedagog», det vil kortfattat si at rom, inne og ute, brukes mer bevisst i forhold til inspirasjon, videreføring av barnas ideer og interesser, som en medhjelper for det man ønsker å oppnå for barna.

I praksis betyr det at vi kan ta tak i barnas interesser som for eksempel bil - lek og videreutvikler leken ved å tilføre nye elementer som bruer, baner, veier, flere typer kjøretøy, skilt og vaskehall d.v.s. skape et større og mer spennende miljø for ny inspirasjon leken.

Ved å ta utgangspunkt i barnas interesser, i det de allerede liker å leke, lar vi barna medvirke.

Vi kan skape nye leketema for en periode ved å endre noe på rom, inne og ute, og tilføre nye elementer. Når vi f.eks har tema brannvern, vil barna bli inspirert i leken ved at vi lager en brannstasjon med alarm, hjelmer, brannslukningsapparat, brannslanger, mobiltelefoner og laminerte bilder av flammer de kan slukke.

På samme måte kan vi bevisst skape inspirasjon og spennende lekemiljøer ved å for eksempel innrede rom for doktor - og sykehuslek, toglek, butikk, dyrepark, jungel, show og teater.

I skogen.

Barn har behov for å leke skjermet og søker ofte kriker og kroker, bak en busk, til en stein eller ved roten av et tre.

På området i Revehiet ser vi at barna liker godt å leke i hytter. Der «bor» de, har rollelek, lager mat og besøker hverandre. Hyttene har vært enkle, laget av trestokker, pinner, tau og presenning, og hatt behov for kontinuerlig vedlikehold.

I år planlegger vi å ta i bruk trepaller og la barna være med å snekre små, enkle hytter, eller «kråkeslott» som det også kan kalles. Vi starter med en hytte og ser hva vi får til i løpet av året.

Det er bare fantasien som setter begrensninger i forhold til hvordan hyttene skal se ut eller hva de kan være i leken.

Felles opplevelser

«Personalet skal

- *organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek*
 - *bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer*
 - *fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek*
 - *observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser*
-» (Rammeplan for Barnehagen s.20)*

Felles opplevelser, når barn og voksne opplever noe sammen, gode stunder og magiske øyeblikk for en gruppe barn eller for hele barnegruppa.

Det kan være planlagte opplevelser som en morsom bok, en god historie, fengende sang, morsom dans, en interessant samling, en solfylt tur

på ski eller spontane opplevelser som funnet av en død mus, synet av en rådyrkalv på skjelvne ben, en fargerik regnbue over barnehagens tak, en morsom akedag i bakken, sangglade barn som lager show i skogen eller funnet av en kjempestor, grønn gresshoppe.

De gode opplevelsene med engasjerte voksne og ivrige barn, når vi gjør noe sammen som skaper glede, felleskap og tilhørighet i gruppa.

Og når vi senere snakker om og refererer til opplevelsen, så vet alle hva vi mener fordi vi har vært sammen og delt øyeblikket.

De voksnes rolle er viktig for inkludering av alle i fellesskapet og som aktiv deltager i opplevelser sammen med barna.

Jobben i barnehagen innebærer dager som både er krevende og hektiske. Derfor blir de gode stundene, magiske øyeblikkene, humoren og gleden sammen med barna, viktige stunder hvor de voksne også kan hente energi.

Året i Revehiet.

August: Tilvenning i nye revegrupper og til ny avdeling. Bli kjent med barn og voksne, regler, rutiner, fellesrommet og området i Revehiet. Leker styrt av voksne med fokus på samarbeid og å bli bedre kjent.

September: Høste fra naturen. Plukke epler av trærne i Revehiet og lage eplemos. Skape gode lekemiljøer – endre lekekroken på møterommet og bygge trepalle - hytter i Revehiet. Brannvern m/Bjørnis. Snakke om hvordan være en god venn, ta med andre på lek og danse BLIME – dansen. Erfare tidlige høsttegn i skogen.

Oktober: FORUTs barneaksjon «Afrikas varme hjerte» hvor vi blir kjent med hverdagen til Hamphless, en gutt på 5 år fra Malawi, familien hans og sjiraffen Suala. Formingsaktivitet til inntekt for FORUT.

Skape gode lekemiljøer – vi fortsetter bygging av trepalle – hytter i Revehiet. Høst i skogen.

November: Høsttegn i skogen. Registrering av TRAS (tidlig registrering av språkutvikling). Foreldresamtaler.

Skape gode lekemiljøer for billegen inne. Øve på innhold til fellessamling. Starte juleforberedelser i slutten av mnd., øve på julesanger.

Desember: Førjulstid med juletretenning ute, adventsstund, juleverksted i små grupper, bake pepperkaker og lussekatter, julesanger, bøker og julefortellinger, gang rundt juletre, Lucia, nissefest, julespill og julelunsj.

Januar: Vinter i skogen. Aktiviteter, aking og lek i snøen. Isskulpturer med naturmateriale. Skiskole for Stjernebarna. Skiturer på jordet hvis det er skispor.

Februar: Aktiviteter og lek i snøen. Skiturer på jordet hvis det er spor. Skiskole for Stjernebarna. Markere Samefolkets dag. Ski – og aktivtetsdag. Markere fastelavn. Utkledning og «show». Lage pinjata og karnevalspynt. Feire karneval.

Mars: Vår i skogen. På jakt etter tidlige vårtegn. Lek i vanddammene. Påske med formingsaktivitet og påskelunsj.

April: Vi sår frø inne (tomater og solsikke) Vårtegn i skogen (blomster, planter, insekter, fugler i fuglekassene). Vi bygger trepalle – hytter. Vedlikehold av gapahuker og do – hus.

Mai: Sanger. Tradisjon. Fargene i det norske flagget. Nasjonaldag. 17.mai. Blomstens dag hvor barna er med å pynte opp barnehagens utemiljø. Vårblomster i skogen. På jakt etter insekter og småkryp. Vedlikehold av bygninger. Vi får besøk av barn fra Marka og Stubben.

Juni: Vi får besøk av barn fra Marka og Stubben. Besøksdag på skolen for Stjernebarna. Øve på underholdningsbidrag. Sommerfest og avslutning i barnehagen. Sommer i skogen, blomster, sommerfugler og insekter. Vedlikehold av hytter og gapahuker. Vi stenger Revehiet for sommeren og frakter utstyr ned til barnehagen. Vask av leker og utstyr.

Juli: Revehiet stengt.

STJERNEGRUPPA

Stjernegruppa er et skoleforberedende tiltak der de eldste barna får et eget pedagogisk opplegg med hensikt i å forberede dem til skole og SFO. Stjernegruppa møtes fast en gang i uka og ledes av Sissel og Maria.

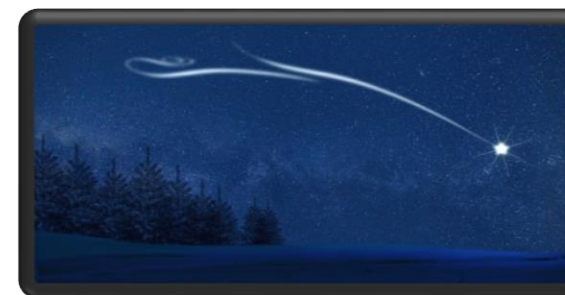
Barna vil få ulike oppgaver og aktiviteter som skal gi dem kjennskap til noe av det de vil møte på skolen. Barna har faste plasser rundt bordene og starter hver samling med å synge «Stjernegruppe – sangen». Vi forsøker å legge til rette for situasjoner som minner om skole.

Vi har fokus på konsentrasjon dvs. sitte rolig og følge med, være stille, lytte, rekke opp hånda når man ønsker å svare og å gi hverandre arbeidsro. Barna øver på å presentere seg med fornavn og etternavn, ta imot felles beskjeder og utføre oppgaver så selvstendig som mulig. De øver på å bruke saks, ha riktig blyantgrep, bli kjent med ordbildet av eget navn og etter hvert å skrive navnet sitt.

Barna vil bli introdusert for tall, mengder, bokstaver, brannvern, tradisjoner og ulike kulturer. De vil få kjennskap til barns rettigheter (FNs barnekonvensjon), lære hvordan sette grenser for seg selv og egen kropp, hva voksne har lov til og ikke lov til å gjøre med barn (Stine Sofie stiftelsen).

Vi vil blant annet bruke BLIME i forhold til sosiale samhandlinger, hvordan inkludere andre og hvordan være en god venn.

Oppgaver som gjøres på ark settes inn i en perm på slutten av «timen». Dette gjøre barna selv, slik at de får en struktur, lærer å ta vare på og ha oversikt over egne ting. Stjernegruppetiden er en liten del av hverdagen. Det aller viktigste for barna er fremdeles å leke i samspill med andre barn og trene på selvstendighet i alle sine gjøremål.

Tema vi er innom i løpet av høsten:	I løpet av vårhalvåret blir det følgende tema:
• Tegne seg selv • Kjenne igjen ordbildet av eget navn • Brannvern m/brannbamsen Bjørnis • Kroppen min. Vold og overgrep (Stine Sofie Stiftelsen) • FORUTs barneaksjon • Former • Mengde og tallene 1 – 10 • Lucia og Julespill • Kirkebesøk	• Skiskole • Introduksjon av bokstaver m/språklyder • Skrive navnet sitt. • Påskeaktivitet • Trafikksikkerhet • Regel – leker • «Hvordan begynner man på skolen?» (bok av Anna Fiske) • Overnatting • Skolebesøk • Avslutning for Stjernebarna

«BYGGE BRO» er et prosjekt i Asker kommune som skal støtte barnehager og skoler i arbeidet med overganger.

Målet er å lage en felles standard for alle Askers barnehager og skoler som ivaretar sammenheng, kontinuitet og trygghet. Samtidig skal standarden sørge for et likeverdig tilbud og en bedre tilrettelegging for alle skolestartere. I løpet av året skal det foregå et visst antall møter mellom skolen (Arnestad for vår del) og barnehagene i skolekretsen for å få til en felles forståelse og et godt samarbeid rundt overgangen. I et av møtene vil det bl.a. avtales en bok, en sang eller leker som barna vil introduseres for i barnehagen og senere møte i skolen.

I foreldresamtalene om våren vil Maria og Sissel, i samarbeid med foreldrene, fylle ut skjema til skolen med informasjon om barna. Barna skal i det samme skjema få uttale seg om sine tanker om det å begynne på skolen. Barnehagen må ha foreldrenes samtykke til informasjon som overføres skolen.

I tillegg til skolebesøket i juni vil ansatte fra skole og SFO besøke barnehagen. Foreldre og skolestartere vil også få invitasjon til «Klubb – dag», en ettermiddag på skolen hvor barn, foreldre og ansatte i skole/SFO har en hyggelig, uformell, sosial sammenkomst.